

MAXIMA Grupės įmonių tiekėjų elgesio kodeksas

Tikslas	Šis tiekėjų elgesio kodeksas nustato minimalius elgesio standartus, kurių laikymosi Grupės įmonės tikisi iš visų savo Tiekėjų, siekiant: (i) įgyvendinti aukščiausius verslo etikos standartus tiekimo grandinėje, (ii) stiprinti tvarų bendradarbiavimą, (iii) propaguoti teisėtas, profesionalias ir sąžiningas praktikas, apimančias pagarbos žmogaus teisėms, verslo etikos ir aplinkosauginius tikslus.	
Taikymo apimtis	Taikoma visiems Grupės įmonių Tiekėjams.	
Sąvokos	Kodeksas	Šis tiekėjų elgesio kodeksas.
	Bendrovė	MAXIMA International Sourcing, UAB, bendrovė įsteigta ir veikianti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, juridinio asmens kodas 305005100.
	MAXIMA Grupė	Įmonių grupė, kurią sudaro patronuojanti bendrovė ir visos jos tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kontroliuojamos dukterinės bendrovės.
	Grupės įmonė	Bent kuri MAXIMA Grupės įmonė.
	Reglamentas¹	2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2023/1115 dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų biržos prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo panaikinimas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010.
	Tiekėjas	Bet kuris Grupės įmonių verslo partneris (tiekėjas), kuris, vykdydamas savo veiklą, teikia paslaugas ir (ar) tiekia prekes ir (ar) atlieka darbus Grupės įmonėms arba vykdo veiklą jo vardu (subtiekėjas).

¹ Daugiau informacijos: [Regulation - 2023/1115 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj)

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. MAXIMA Grupė yra didelė verslo grupė, užimanti svarbią vietą Baltijos šalyse ir Vidurio Europos rinkose, todėl pripažįstame, kad ne tik mes, bet ir mūsų Tiekėjai turi būti atsakingi už savo veiksmus, kurie turi įtaką ekonominiam augimui, socialinei gerovei ir aplinkos kokybei.
- 1.2. Grupės įmonių tikslas – su Tiekėjais palaikyti konstruktyvius ir abipusiai naudingus ryšius. MAXIMA Grupė veikia pasitikėjimo ir susitarimų pagrindu bei palaiko Tiekėjų įvairovės principą tiek užmezgant naujus ryšius, tiek bendradarbiaujant su vietos įmonėmis ir verslais.
- 1.3. MAXIMA Grupė yra Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) „Pasaulinio susitarimo“ (toliau vadinamas „Pasauliniu susitarimu“)², kuris yra paremtas Kodeksui aktualiais žmogaus teisių, darbo jėgos, aplinkos apsaugos ir antikorupcijos principais, dalyvė.
- 1.4. Kodeksas yra parengtas atsižvelgiant į MAXIMA Grupės verslo etikos kodekso normas, taikytinus teisės aktus ir Pasaulinio susitarimo vertybes.
- 1.5. Atsižvelgiant į tai, kad Grupės įmonės vadovaujasi principais, įtvirtintais žemiau nurodytuose tarptautiniuose dokumentuose, **mes tikimės, kad Tiekėjai**, kiek tai atitinka subjekto dydį bei veiklos pobūdį, taip pat vykdys savo veiklą laikydamiesi:
 - 1.5.1. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gairių daugiašalėms įmonėms³;
 - 1.5.2. Jungtinių Tautų (JT) verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų⁴;
 - 1.5.3. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) Deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe bei 8 TDO pagrindinių konvencijų⁵;
 - 1.5.4. Tarptautinės žmogaus teisių chartijos⁶.

2. Verslo etika

- 2.1. Visos Grupės įmonės veiklą vykdo sąžiningai, skaidriai, etiškai ir laikydamosi teisės aktų. Kiekvienoje šalyje Grupės įmonės veikia pagal tos šalies įstatymus. Grupės įmonės stengiasi palaikyti gerus ryšius su šalių, kuriose atitinkamos Grupės įmonės veikia, priežiūros institucijomis, todėl **tikisi, kad Tiekėjai**:
 - 2.1.1. elgiasi sąžiningai, nuolat stengdamiesi laikytis aukščiausių etikos standartų ir visų atitinkamų teisės aktų reikalavimų savo veiklos srityse, susijusių su, įskaitant, bet neapsiribojant, įmonių valdymu, darbo aplinka, etikos standartais ir aplinkosauga;
 - 2.1.2. elgiasi etiškai ir profesionaliai, bendraudami su Grupės įmonėmis ir kitais suinteresuotais subjektais, ir praneša apie Kodekso standartų pažeidimus bei apie tokių pažeidimų grėsmę;
 - 2.1.3. prašomi pateikia tikslią informaciją apie savo vykdomą veiklą ir jų darbo, sveikatos ir saugos bei aplinkos apsaugos praktikas, nefalsifikuodami ir neslėpdami faktų;
 - 2.1.4. vengia bet kokių interesų konfliktų ir nedalyvauja įstatymais draudžiamoje veikloje;
 - 2.1.5. netoleruoja kyšių ar kitokio pobūdžio neteisėtų mokėjimų, bet kokios rūšies dovanų, svetingumo ar kitos formos neteisėtos naudos siūlymo, pažadėjimo, susitarimo ar priėmimo arba bet kokio vertingo atlygio ar bet kokios naudos tiesioginio ar netiesioginio pažadėjimo, susitarimo, davimo ar siūlymo;
 - 2.1.6. savo veiklą vykdo vadovaudamiesi sąžiningos konkurencijos principais, nedalyvauja jokios formos draudžiamuose susitarimuose (pavyzdžiui, dėl rinkų arba klientų pasidalijimo ar priskyrimo, arba susitarimuose dėl kainų), kurie apriboja sąžiningą konkurenciją.

² Pasaulinis susitarimas yra didžiausia savanoriška socialinės atsakomybės iniciatyva, veikianti nuo 1999 metų. Pasaulinio susitarimo pagrindas yra 10 principų žmogaus teisių, aplinkosaugos, darbo jėgos ir antikorupcijos srityse bei 17 darnaus vystymosi tikslų, kurie yra JTO „Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų“ pagrindas. Daugiau apie Pasaulinį susitarimą: www.unglobalcompact.org.

³ Daugiau informacijos: [OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct | en | OECD](http://www.oecd.org/dataoecd/41/59/49464222.pdf)

⁴ Daugiau informacijos: [Guiding Principles Business HR EN.pdf \(ohchr.org\)](http://www.ohchr.org/Documents/Principles/BusinessPrinciples.pdf)

⁵ Daugiau informacijos: [The text of the Declaration and its follow-up | International Labour Organization \(ilo.org\)](http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration.htm) and [Conventions, Protocols and Recommendations | International Labour Organization \(ilo.org\)](http://www.ilo.org/public/english/standards/conventions/protocols/recommendations.htm)

⁶ Daugiau informacijos: [International Bill of Human Rights | OHCHR](http://www.ohchr.org/Documents/InternationalBillOfHumanRights.pdf)

3. Žmogaus teisės

- 3.1. Grupės įmonės laikosi principo, kad pagarba yra asmeninių ir verslo santykių pagrindas, **todėl tikisi, kad Tiekėjai:**
- 3.1.1. gerbia žmogaus teises ir laikosi visų atitinkamų taikytinų teisės aktų (įskaitant, bet neapsiribojant, įstatymų šalyje, kurioje yra vykdoma jų veikla);
 - 3.1.2. su savo darbuotojais elgiasi sąžiningai, pagarbiai ir teisingai;
 - 3.1.3. įgyvendina tinkamą žmogaus teisių išsamaus patikrinimo procesą, kuris yra proporcingas įmonės dydžiui, neigiamo poveikio žmogaus teisėms rizikos lygiui, veiklos pobūdžiui ir atitinka EBPO gaires daugiašalėms įmonėms bei JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus. Tiekėjai parengia ir plėtoja (vysto) konkrečias deramo patikrinimo politikas ir valdymo sistemas, kad nustatytų taikomas žmogaus teisių pažeidimų rizikas savo įmonėse ir visoje tiekimo grandinėje ir imtųsi atitinkamų veiksmų jai sumažinti.

4. Priverstinis ir vaikų darbas, prekyba žmonėmis

- 4.1. Grupės įmonės griežtai pasisako prieš priverstinį ir vaikų darbą, prekybą žmonėmis ir **tikisi, kad Tiekėjai:**
- 4.1.1. savo veikloje draudžia priverstinį darbą, įskaitant kalinių darbą, vaikų darbą, priverstinį darbą už skolas ir kitas priverstinio darbo formas, o taip pat prekybą žmonėmis;
 - 4.1.2. įdarbina tik tuos darbuotojus, kurie atitinka tokiam darbui galiojančius minimalaus amžiaus reikalavimus;
 - 4.1.3. laikosi galiojančių teisės aktų dėl priverstinio ir vaikų darbo, prekybos žmonėmis draudimo.

5. Atlygis ir darbo valandos

- 5.1. Grupės įmonės deramai atlygina už darbą ir pasiektus rezultatus, atsižvelgdamos į darbuotojų pareigas ir situaciją darbo rinkoje bei sudaro sąlygas tobulėti. Todėl **tikisi, kad Tiekėjai:**
- 5.1.1. nustato darbo valandas, darbo užmokestį ir viršvalandžių politiką pagal visus galiojančius taikytinus teisės aktus;
 - 5.1.2. laiku moka visiems darbuotojams sutartą darbo užmokestį, kuris yra ne mažesnis nei minimalus taikytinuose teisės aktuose apibrėžtas darbo užmokestis.

6. Darbo sąlygos

- 6.1. Grupės įmonės stengiasi kurti saugią ir sveiką darbo aplinką, sudaryti darbuotojams lygias galimybes tobulėti, siekti gerų darbo rezultatų ir nuolat dalyvauti įgyvendinant bendrus tikslus, todėl **tikisi, kad Tiekėjai:**
- 6.1.1. aprūpina savo darbuotojus saugia ir sveika darbo aplinka;
 - 6.1.2. laikosi visų galiojančių taikytinų teisės aktų, susijusių su tinkamų darbo sąlygų užtikrinimu;
 - 6.1.3. draudžia įsitraukti į atvejus, kuriuose gali kilti fizinio ar psichologinio smurto grėsmė, žodinis ar psichologinis priekabavimas ir (arba) seksualinis išnaudojimas ir prievarta.

7. Asociacijų laisvė ir kolektyvinės derybos

- 7.1. Grupės įmonės **tikisi, kad Tiekėjai:**
- 7.1.1. pripažįsta darbuotojų teisę su kitais laisvai burtis į asociacijas, profesines sąjungas ar panašias darbuotojų atstovavimo organizacijas, sudaryti, steigti pasirinktas organizacijas ir (arba) į jas stoti (arba susilaikyti nuo prisijungimo prie jų) ir dalyvauti kolektyvinėse derybose, o pasinaudoję šiomis teisėmis, darbuotojai nėra jokia būdu diskriminuojami, persekiojami, baudžiami ar prie jų nėra kitaip priekabiuojama;
 - 7.1.2. užtikrina, kad darbuotojai turi galimybę pranešti apie nusiskundimus darbo vietoje.

8. Darbo sveikata ir sauga

- 8.1. Grupės įmonės suteikia saugias ir sveikas sąlygas darbo vietose bei jas nuolat gerina, o taip pat užtikrina darbo procesų saugumą ir įgyvendina prevencines priemones, todėl **tikisi, kad Tiekėjai:**
- 8.1.1. laikosi visų susijusių taikytinų teisės aktų, įskaitant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus;
 - 8.1.2. skiria dėmesį darbuotojų sveikatai ir saugai visose savo veiklose;
 - 8.1.3. imasi tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią profesinėms ligoms ir su darbu susijusiems nelaimingiems atsitikimams bei siekiant darbuotojams suteikti saugią ir sveiką darbo vietą.

9. Lygios galimybės ir įvairovė

- 9.1. Grupės įmonėse netoleruojama darbuotojų ar kitų asmenų diskriminacija, žeminimas, priekabiavimas, smurtas ir įžeidinėjimai. Su Tiekėjais Grupės įmonių darbuotojai elgiasi pagarbiai ir oriai, todėl **tikisi, kad Tiekėjai**:
- 9.1.1. sukuria ir palaiko aplinką, kurioje su visais darbuotojais elgiamasi oriai ir pagarbiai;
 - 9.1.2. priimdami į darbą ir darbo eigoje nediskriminuoja nė vieno darbuotojo pagal asmens tapatybės bruožus, susijusius su lytimi, lytine tapatybe, rase, odos spalva, tautybe, kalba, kilme, šeimine ar socialine padėtimi, amžiumi, lytine orientacija, (ne)galia, etnine priklausomybe, naryste politinėje partijoje, profsąjungoje ar asociacijose, religija, tikėjimu, įsitikinimais ar pažiūromis (įskaitant, bet neapsiribojant, politinėmis), ketinimu turėti vaiką (vaikų) ar kita savybe, nesusijusia su darbuotojo dalykinėmis savybėmis;
 - 9.1.3. draudžia fizinį, seksualinį, psichologinį ar žodinį priekabiavimą ar smurtą prieš darbuotojus.

10. Environmental Protection

- 10.1. Grupės įmonės vykdo savo kasdienę veiklą laikydamosi aplinkos apsaugos teisės aktų ir leidimų. Grupės įmonės skatina tiekėjus mažinti savo poveikį aplinkai, todėl **tikisi, kad Tiekėjai**:
- 10.1.1. laikosi galiojančių aplinkosaugos teisės aktų, taisyklių, standartų ir leidimų;
 - 10.1.2. priima atsakomybę už savo vykdomos veiklos poveikį aplinkai;
 - 10.1.3. diegia ir naudoja aplinkai nekenksmingas technologijas ir vysto aplinkosaugiškai atsakingas veiklos praktikas.
- 10.2. Grupės įmonės **tikisi, kad Tiekėjai** sumažins savo poveikį aplinkai (savo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį) iki 2026 m. pabaigos išsikeldami mokslu grįstus tikslus. Šie tikslai turi atitikti Paryžiaus susitarimą sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį taip, kad vidutinės temperatūros kilimas pasaulio mastu, lyginant su ikipramoninio laikotarpio temperatūra, nepadidėtų daugiau kaip 1.5oC. Sutartyse su tam tikrais Tiekėjais gali būti nustatyti konkretūs įsipareigojimai.

11. Nuolatinis tobulinimas

- 11.1. Šiame Kodekse išdėstytos nuostatos nustato minimalius standartus, kurių **tikimasi iš Tiekėjų**. Tiekėjo vaidmuo prasideda, bet nesibaigia laikantis šio Kodekso. Todėl Grupės įmonės **tikisi, kad**:
- 11.1.1. jei iškyla kokios nors aplinkybės, dėl kurių kyla rizika neatitikti Kodekse išdėstytų standartų bei principų, Tiekėjas yra atsakingas už atvirą ir savalaikę komunikaciją su atitinkama Grupės įmone;
 - 11.1.2. Tiekėjai, bendradarbiaudami su savo tiekėjais ir subrangovais, siekia užtikrinti, jog šie taip pat laikytųsi šio Kodekso principų;
 - 11.1.3. Tiekėjai nuolat gerina savo praktikas, atitinkančias aukščiausius verslo etikos standartus.

12. Tvari tiekimo grandinė

- 12.1. Be kitų įsipareigojimų, taikomų tiekimo grandinėms, įtvirtintų šiame Kodekse, Grupės įmonės **tikisi, kad Tiekėjai**, tiekiantys joms Reglamente nurodytas atitinkamas biržos prekes ir (arba) nurodytus atitinkamus produktus (toliau kartu vadinami „Produktais“), užtikrins, jog:
- 12.1.1. Produktai atitinka visus Reglamente nurodytus reikalavimus; ir
 - 12.1.2. Produktų atžvilgiu yra atliktas išsamus patikrinimas pagal Reglamento nuostatas ir tokio patikrinimo išvada yra, kad Produktai atitinka visus Reglamente nurodytus reikalavimus; ir
 - 12.1.3. atitinkamai Grupės įmonei, vadovaujantis Reglamentu, bus sudaryta galimybė išsamiai patikrinti: Produktų atitiktį Reglamento reikalavimams ir (arba) Tiekėjo išsamaus patikrinimo, užtikrinant Produktų atitiktį Reglamento reikalavimams, procesą.

13. Kodekso laikymosi priežiūra ir baigiamosios nuostatos

- 13.1. Tiekėjas yra atsakingas už nuolatinę ir nepertraukiamą jo veiklos operacijų atitiktį taikytinoms šio Kodekso nuostatomis. Pasitelkdamas subtieką, Tiekėjas turi siekti, kad subtiektas taip pat laikytųsi šio Kodekso nuostatų.
- 13.2. Grupės įmonės, siekdamos turėti verslo santykius tik su tais Tiekėjais, kurie atitinka šio Kodekso nuostatas, gali, laikydamosi Grupės įmonių vidaus taisyklėse nustatytos tvarkos, vykdyti Tiekėjo vertinimo ar patikros procedūras: tikrinti Tiekėjus naudojant rinkoje prieinamas programines įrangas, prašyti Tiekėjų informacijos

bei reikalingų paaiškinimų (įskaitant dokumentų bei duomenų, patvirtinančių, kaip Tiekėjai įgyvendina šio Kodekso nuostatas), inicijuoti apsilankymus Tiekėjo patalpose ir (arba) veiklos vykdymo vietose.

- 13.3. Tiekėjo neatitikimas šiam Kodeksui, atsisakymas, vengimas ar vėlavimas (vilkinimas) pateikti informaciją ar paaiškinimus, neteisingos informacijos pateikimas, kliudymas Grupės įmonėms atlikti Tiekėjo patikrinimą dėl atitikties šio Kodekso nuostatomis, o taip pat galimybių Grupės įmonių atstovams fiziškai patekti į Tiekėjo patalpas ir (arba) veiklos vykdymo vietas nesudarymas, arba vengimas ištaisyti nustatytus neatitikimus gali būti laikomas šiurkščiu šio Kodekso pažeidimu. Grupės įmonės, atsižvelgdamos į Tiekėjo atlikto pažeidimo pobūdį ir mastą, pasilieka teisę įvertinti tokias Tiekėjo elgesio pasekmes tolimesnio bendradarbiavimo aspektu.
- 13.4. Tiekėjai yra skatinami sąžiningai ir geranoriškai pranešti apie įtariamą, galimą (jeigu egzistuoja grėsmė) ar įvykusį šio Kodekso nuostatų pažeidimą, arba susidūrus su sunkumais ištaisant nustatytus neatitikimus Kodekso nuostatomis Grupės įmonės kontaktiniam asmeniui, nurodytam sutartyje, arba pasitikėjimo linija, kuri nurodyta viešai paskelbtoje atitinkamos Grupės įmonės Korupcijos prevencijos politikoje.
- 13.5. Kodekso savininkas Bendrovėje – Teisės skyrius, kuris atsakingas už tinkamą Kodekso nuostatų įgyvendinimą Bendrovėje, Kodekso peržiūros inicijavimą ir atnaujinto Kodekso teikimą tvirtinti kompetentingam organui.